PRIJS VIJF CENT VERSCHIJNT OM DE VEERTIEN DAGEN ZESDE JAARGANG No. 10 — 23 SEPTEMBER 1950

Werkend Nederland

ORGAAN VOOR DE ARBEIDERSKLASSE

REDACTIE: DAGELIJKS BESTUUR DER E.V.C. - VONDELSTRAAT 54 - TELEFOON 84315 - 88168 - 86131 - AMSTERDAM - WEST

VERDERGAANDE UITPLUNDERING

Ook dit jaar is met veel pracht en praal op de derde Dinsdag in September een nieuwe zittingsperiode van de Staten Generaal geopend.

Koningin Juliana heeft, de traditie getrouw, de troonrede uitgesproken en de Minister van Financiën bood zijn Millioenennota aan. Beide staatsstukken moeten aan het Nederlandse volk opening van zaken geven betreffende de plannen, die de regering voornemens is in de naaste toekomst uit te voeren. Ondanks hardnekkige pogingen van het bewind Drees-Stikker om de plannen te hullen in nevelen van fraai klinkende volzinnen, blijkt uit de twee genoemde documenten zonneklaar, dat de uitplundering van het werkende volk zal worden voortgezet en de bewapening in versneld tempo ter hand genomen.

Er is met geen woord gesproken over het voorzien in de schrijnende noden van de gepensionneerden, invaliden, ouden van dagen, steuntrekkers e.d. Het overheidspersoneel, dat nog steeds in het onzekere verkeert over de uitbetaling van de tweede 5% loonsverhoging, werd bedreigd met massa-ontslagen. Terwijl onder druk van de Rotterdamse en Amsterdamse stakingsacties het algemene loonpeil zojuist met 5% is verhoogd, zal een materiële verbetering blootgesteld worden aan een lawine van prijsstijgingen. De regering heeft namelijk uitdrukkelijk verklaard **niet** bereid te zijn een prijsstop in te stellen. Integendeel, uit de begrotingscijfers blijkt, dat verdere voortgang gemaakt zal worden met de afschaffing van de subsidies en een aanmerkelijke inkrimping van het prijscontrôle-apparaat. De Nederlandse arbeidersklasse werd niets anders dan grotere armoede in het vooruitzicht gesteld en bovendien aangespoord tot harder werken. Met geen woord werd gerept over de buitensporige winsten, die de groot-ondernemers maken en aan de „overtollige arbeidskrachten" werd het advies gegeven naar elders te vertrekken.

In schrille tegenstelling tot de ellende der werkers staan de millioenenuitgaven ten bate van de oorlogsvoorbereiding. Het vorig jaar werd voorgesteld voor deze post 852.000.000 gulden uit te trekken. Achteraf namen de heren in Amerika hiermee geen genoegen en werd het bedrag opgeschroefd tot 1.076.000.000 gulden.

Thans neemt Lieftinck het „aanloopje" van 988.000.000, maar vertelde er onmiddellijk bij, dat rekening gehouden moet worden met een verhoogde militaire krachtsinspanning, zodat het nu reeds als een paal boven water staat, dat voor oorlog ettelijke millioenen *meer* zullen worden uitgegeven dan in het afgelopen jaar. Dit laatste wordt nog onderstreept door het feit, dat talrijke bedragen, die voor militaire doeleinden zijn bestemd, weggeboekt zijn onder andere posten, zoals van Waterstaat, Verkeer, e.d. Het Parool raamt de oorlogsuitgaven dan ook op *f* 1.500.000.000. Armoede en ellende voor de werkers, voor de oorlog steeds waanzinniger uitgaven.

„Kanonnen voor boter", zie hier de regeringsplannen, zoals die onder trompetgeschal en het bulderen van saluutschoten op de 3e Dinsdag in September aan het Nederlandse volk bekend werden gemaakt.

Tegenover dit trompetgeschal en kanongebulder van de reactie, staat de vastberaden wil der arbeidersklasse om haar eigen plannen door te voeren, d.w.z. haar eensgezinde strijd voor lotsverbetering met kracht voort te zetten. Hiervan hebben de arbeiders getuigd, door op de Rode Dinsdag in massale bijeenkomsten voor hun gerechtvaardigde eisen te demonstreren. Zij hebben zich eendrachtig uitgesproken voor de uitbetaling van de afgedwongen loonsverhoging aan alle werkers, ongeacht leeftijd of geslacht. Zij zijn vastbesloten te strijden voor de verhoging met 5 % van de pensioenen evenals van de uitkeringen volgens de noodvoorziening Ouden van dagen, invaliditeitswet, ongevallenwet, ziektewet, enz.

De arbeiders zullen eveneens de strijd voor verhoging der kinderbijslag, en sociale bijstandsregelingen onverminderd voortzetten.

Tevens gaven de arbeiders uiting aan hun vastberaden wil om de strijd tegen de huurverhoging, belastingverhoging en prijsstijgingen, voor de beknotting van de ondernemerswinsten en voor een drastische vermindering van de uitgaven voor militaire doeleinden, voor het instellen van een absolute prijsstop onverminderd voort te zetten.

Door eensgezinde strijd werd de regering gedwongen de eis van de tweede 5 % loonsverhoging te verwezenlijken. De arbeiders zullen met nog meer kracht alle in de millioenennota aangekondigde verslechteringen afwijzen.

VIJF JAAR W.V.V.

Ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan van het Wereldvakverbond organiseert de Eenheidsvakcentrale drie grote landelijke bijeenkomsten, en wel in:

AMSTERDAM MAANDAG 9 OCTOBER

in beide zalen van Bellevue.
Spreker: BEREND BLOKZIJL
Verder zang en muziek.

ROTTERDAM VRIJDAG 6 OCTOBER

in de Rivièrahal.
Spreker: BEREND BLOKZIJL
Verder zang en muziek.

ENSCHEDE DONDERDAG 5 OCTOBER

in Ons Huis.
Spreker: BERTUS BRANDSEN
met medewerking van: Dini Hofman, zang en Lion Contran, piano.

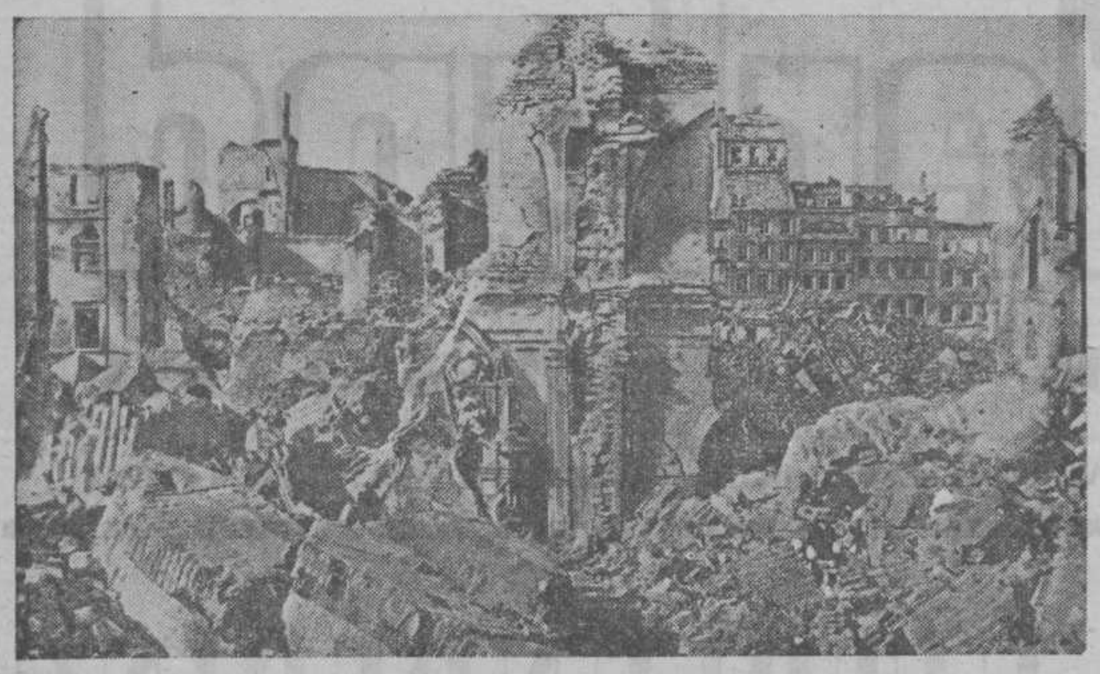
De voorzitter van het W.V.V. — kameraad Di Vittorio — is uitgenodigd om op deze bijeenkomsten aanwezig te zijn.
Wij wekken U op in grote getale aan deze bijeenkomsten deel te nemen en aldus Uw solidariteit met de werkers in alle landen te betonen.

Tegelijkertijd dat de internationale arbeidersklasse haar wereldorganisatie hulde brengt voeren de zeelieden en havenarbeiders van de gehele wereld strijd tegen de reactionnaire aanslagen, die gepleegd worden op de organisatie van veem- en havenarbeiders van de Amerikaanse westkust (de I.L.W.U.). Deze zeer strijdbare organisatie wordt door de Amerikaanse reders op lafhartige wijze bestreden, door een strafvervolging op valse gronden tegen enkele van haar beste bestuurders. Haar voorzitter Harry Bridges is reeds tot 5 jaar gevangenisstraf veroordeeld, over enkele weken komt deze zaak in hoger beroep voor. In alle havens ter wereld geven de zeelieden en havenarbeiders uiting aan hun protesten tegen deze minderwaardige aantasting van het vakverenigingsrecht, die de weg naar oorlog voor de monopolisten vrij moet maken. Bovenstaande drie vergaderingen ter herdenking van het 5-jarig bestaan van het W.V.V. vormen tegelijkertijd een demonstratie voor de rechten van de arbeiders en hun organisaties. Vijf jaar lang stond het W.V.V. op de bres voor de belangen der arbeiders. Nimmer zal het aflaten van zijn strijd. In het bijzonder moet thans het recht van organisatie van onze Amerikaanse kameraden beschermd en verdedigd worden. Wij blijven trouw aan de doelstellingen van het W.V.V.! Wij eisen, met de zeelieden en havenarbeiders van de gehele wereld:

Vrijspraak voor Harry Bridges

POLEN BOUWT OP

Nederlandse delegatie vertelt van haar indrukken

1945 — Warschau ligt in puin

Op een uitnodiging van de Poolse Vakbeweging landde op 26 Augustus de Nederlandse arbeidersdelegatie na een vliegtocht van 5½ uur op het vliegveld van Warschau.

Een delegatie van de Poolse Vakvereniging verwelkomde deze Nederlandse arbeiders. Met een speciale autocar werden wij direct naar ons hotel gebracht. Het was niet een gewoon hotel, zoals in ons land, doch het was 't verblijf van de 444 parlementsleden. Een geheel nieuw gebouw, modern ingericht, doch zonder het pompeuze, dat onze grote hotels kenmerkt. Ruime kamers, waar de parlementsleden na hun langdurige zittingen rustig kunnen werken, waarvoor in alle kamers een ruim en prachtig schrijfbureau aanwezig is.

De Hollandse delegatie voelde zich in deze omgeving onmiddellijk op haar gemak. De autocar bracht ons de volgende morgen in de stad Warschau en wij konden de directe bewijzen zien van de enorme verwoestingen, die in de stad door de Nazihorden zijn aangebracht. 95% van de stad is verwoest geweest. Men komt diep onder de indruk als men het ghetto van Warschau aanschouwt. Er is in deze joodse wijk van Warschau vreselijk gevochten tegen de Nazi-overheersers. Een machtig monument herdenkt de helden van dit ghetto.

Zo triest als het beeld van de verwoesting is, zo verbazenwekkend is het tempo, waarmee de stad weer wordt opgebouwd. De stad telde voor de oorlog ongeveer 1.500.000 inwoners. Nu zijn er reeds weer 600.000 mensen in Warschau ondergebracht.

Indien in Nederland in dit tempo werd gebouwd, dan zou er geen sprake meer zijn van woningnood.

Het was op 1 September 11 jaar geleden, dat Polen overvallen werd door de nazibandieten. Dit feit werd herdacht door een massale aanmelding van vrijwilligers, die na hun normale arbeidsdag een maand lang het nog aanwezige puin zullen ruimen.

Dit enthousiasme vindt men door geheel Polen. De Hollandse delegatie voelde zich als het ware in een andere wereld.

In de grote tractorenfabriek „Ursus" in het district Warschau, datzelfde arbeidstempo, datzelfde gelukkige gevoel, dat zich van de Poolse arbeiders heeft meester gemaakt, nu zij voelen niet meer voor een handvol uitbuiters te werken. Deze fabriek, die hier al voor de oorlog stond, is echter belangrijk veranderd.

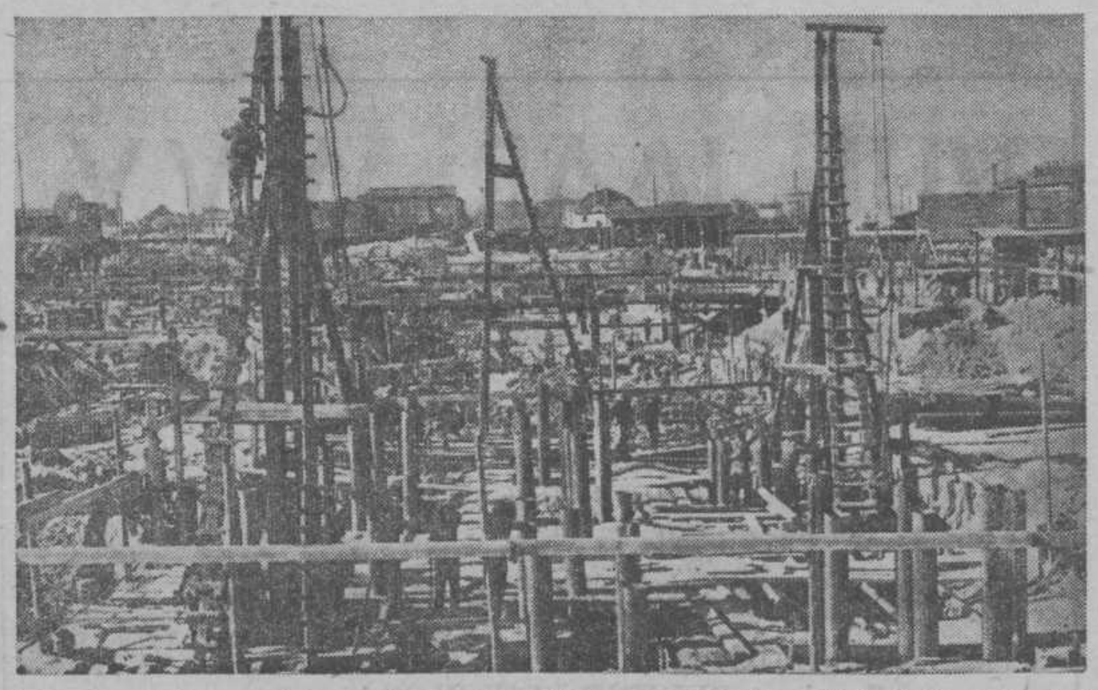
Vol trots toonde de fabrieksleiding ons de nu aan deze fabriek verbonden crêche.

Hier kunnen de moeders gedurende hun arbeid in de fabriek hun kinderen met een gerust hart achter laten. Een prachtige moderne en hygiënische inrichting, waarin de babies tot 4 jaar worden verzorgd. Na afloop van de dagelijkse arbeid haalt de moeder het kind weer af.

De vrouw in Polen werkt even hard mee aan de opbouw als de man. En niet alleen op kantoren en ateliers, doch ook op de bouwwerken en in de metaalbedrijven. Alleen hele zware arbeid mag niet door de vrouwen worden verricht, evenmin als nachtarbeid. De beloning voor haar arbeid is gelijk aan die van de mannen.

Er komen geen zorgen als de vrouw een kind ter wereld moet brengen. De volledige uitzet en de nodige medische hulp worden geheel gratis verstrekt door de sociale commissie van de fabriek, waar de jonge moeder werkt. Doch ook vrouwen, die niet werken, verkrijgen volledig gratis hulp, zij het dan ook dat dan een andere instantie van de gemeenschap haar bijstaat. Het gebruik van de fabriekscrêches is geheel vrijwillig en kosteloos. Twee weken voor en tien weken na de bevalling werkt de jonge moeder niet en ontvangt normaal haar volle loon.

Een tandheelkundige inrichting is aan elk groot bedrijf verbonden, waarvan de arbeiders(sters) gedurende de werktijd gebruik kunnen maken. Prachtige ruime en zindelijke schaftlokalen, waarin grote spandoeken zijn opgehangen. De leuzen op deze spandoeken wekken de arbeiders op te werken voor het doen slagen van het zes-jaren-plan. De vakbeweging, die van grote betekenis is in de bedrijven, organiseert de verkiezing van de vakgroepskernen en fabrieksraad.

Hier komt de grootste grafische instelling van Europa „Het Huis van het gedrukte Woord".

In samenwerking met de arbeiderspartij, de vakbeweging en fabrieksraad wordt de fabrieksleiding aangesteld. Het zijn veelal gewone arbeiders, die door hun bijzondere prestaties en kennis in staat zijn deze belangrijke leidende rol te vervullen. In Krakau toonde men ons aan, dat 42% van de winst, die de fabriek daar opleverde, besteed wordt voor sociale doeleinden. Elke werker heeft recht op kosteloze medische behandeling bij ziekte of ongeval. Ziekenhuisverpleging geschiedt zo lang als dat nodig is. De arbeiders, die een bepaald loon verdienen, moeten echter nog wel een gedeelte van de ziekenhuisverpleging betalen.

Verder hebben wij de prachtige vacantie-oorden bezocht, waarvan er vlak na de oorlog nog maar drie waren. Dit jaar is echter het 45ste vacantiehuis in gebruik genomen. Dit aantal moet gedurende het zes-jaren-plan met 16% stijgen. Het verblijf in deze vacantiehuizen, die alle onder beheer staan van de vakbeweging, kost de arbeider gemiddeld 200 zloty per dag. Daar werkt een Poolse arbeider ½ à 1 uur voor. De reis naar het vacantieverblijf is echter geheel gratis, onverschillig hoe groot de afstand is. Elke arbeider heeft recht op 14 dagen vacantie, doch naarmate men langer in één bedrijf werkzaam is, wordt de vacantie verlengd tot 3 of 4 weken.

De Hollandse delegatie heeft een gerui-me tijd in één van de prachtigste vacantie-oorden van Polen kunnen vertoeven. Dat was in Zakopane, een plaatstje midden tussen het hooggebergte. Ons hotel was een prachtig nieuw, door de vakbeweging gebouwd, vacantie-oord.

Als volleerde bergbeklimmers hebben wij de daar gelegen bergen beklommen. Een waarlijk schitterende omgeving.

De Poolse arbeiders hebben nu mogelijkheden om hun vacantie door te brengen in oorden, waaraan zij voor de oorlog niet konden denken (de West-Europese arbeiders nu nog niet).

Wij hebben de santoria bezocht, waarvan er op het ogenblik in Polen 600 zijn, maar ook de preventoria. Dat zijn inrichtingen, waarheen de arbeiders worden gebracht, indien de mogelijkheid bestaat, dat hij of zij t.b.c.-leider zou kunnen worden. Er wordt dus alles gedaan om het peil van de gezondheid zo hoog mogelijk op te voeren. Dit blijkt trouwens ook uit de voeding. Het valt onmiddellijk op, dat de Poolse arbeiders veel vlees en gevogelte eten. Dat heeft de Hollandse delegatie dikwijls voor onoverkomelijke moeilijkheden geplaatst. Er wordt ook zeer veel fruit gegeten. De arbeiders nuttigen hun middagmaal, dat door de fabriek wordt verstrekt, tegen zeer geringe kosten, in de eetzalen van de fabriek. Thee en koffie is er in overvloed en niet op de bon.

Indien de gelovige arbeiders in Nederland zich eens konden overtuigen van de geloofsvrijheid, die in Polen bestaat, zij zouden zich met afschuw afkeren van leugenaars en lasteraars, die hier in Nederland het tegendeel beweren. Wij hebben in Warschau en in Krakau een aantal kerken bezocht, voornamelijk Katholieke kerken. Er zijn nog zeer veel gelovige mensen in Polen, die vrijelijk en zonder belemmering de kerken bezoeken. Wij hebben de geestelijken en nonnetjes zonder dat zij ook maar door iemand gehinderd werden, over de straten zien lopen. De door het oorlogsgeweld vernielde kerken worden door de staat opgebouwd.

Wij bezochten een van de oudste gedeelten van de stad Warschau, waar nog veel puin ligt en nieuwe woningen in aanbouw zijn, doch waar de kerk op verzoek van de gelovige arbeiders het eerst was opgebouwd. Er is een Katholieke groep vertegenwoordigd in het parlement. Deze groep geeft eigen dagbladen uit. Er is geen sprake van enige vorm van geloofsvervolging.

Integendeel! Daar waar de kerk de opbouw ondersteunt, heeft de kerk de ondersteuning, die zij nodig heeft. Onder de hogere geestelijkheid bevinden zich nog vijanden van de staat en voor zover deze groep in het bezit was van grond, is deze kortgeleden onteigend, zulks op nadrukkelijke wil van een voor dit doel door de arbeiders belegde conferentie. Groots en vastberaden is de vredeswil van het Poolse volk. Op het van 1 tot 3 September gehouden Nationale Vredes-

(Vervolg op pag. 4)

Arbeiderswoningen in het nieuwe Warschau

BESLUITEN BOEDAPEST

In een handig boekje heeft het Verbondsbestuur der EVC de uiterst belangrijke resoluties, die tijdens de zittingen van het uitvoerend comité van het W.V.V. van 10 tot 24 Mei 1950 te Boedapest zijn behandeld en aangenomen, volledig doen afdrukken. Hierin zijn de grote richtlijnen voor de taken der vakbeweging vervat en het bundeltje vormt een waardevol bezit voor elke bestuurder en voor elke actieve werker, dat steeds weer geraadpleegd moet worden en dat ons steeds de weg wijst in de vele dagelijkse problemen. Het bevat de resoluties over de Vrede, over de werkloosheid, over de eenheid, over de Joegoslavische vakbeweging en over de Vakverenigings Internationales. Het boekje, waarvan de prijs slechts 15 cent is, besluit met de Oproep van het W.V.V. aan de arbeiders van alle landen.

De Algemene Raad bijeen

Kameraad Blokzijl stelde in zijn inleiding vast dat het uitbetalen van de tweede 5 % loonsverhoging een direct gevolg van de stakingen is.
Het is noodzakelijk dit vast te stellen, daar zeer in het bijzonder de Unie-bestuurders ontkennen dat het de stakingen waren, die dit resultaat veroverden. Zij doen het voorkomen, alsof de loonsverhoging er ook zonder actie zou zijn gekomen en dat de besprekingen hierover in vergevorderd stadium waren.
Niets is echter minder waar!
De gehele ontwikkeling wijst erop, dat noch regering, noch ondernemers, noch Uniebestuurders van plan waren om een einde te maken aan de armoede van het werkende volk. Het is zo, dat dit verbond midden in de beraadslaging over verdere verslechteringen werd overrompeld door de massale stakingen.

Alleen door strijd

Het is alleen de staking en de strijd van de arbeidersklasse in het algemeen geweest, die de Raad van Vakcentralen dwong hun loonvoorstellen op de regeringstafel te deponeren. Deze voorstellen zijn niet geheel verwezenlijkt. De loonsverhoging mag de *f* 180.— per jaar niet overschrijden.
Verder zijn aan diegenen, die in de overbrugging of sociale bijstand, ziekte- of ongevallenwet lopen en aan de pensioentrekkers zeer vage toezeggingen gedaan. Ook de jeugd wordt met een kluitje in het riet gestuurd en zij kreeg de *toezegging* van een verhoging van 2 tot 5 %. Maar bovenal biedt de mogelijkheid voor dispensatie talloze ondernemers de kans om er onder uit te komen.
Van de door de Raad van Vakcentrales voorgestelde prijsstop komt niets. De ondernemers zullen deze kans om de loonsverhoging in de prijzen door te berekenen zeker met beide handen aangrijpen.
Wij zien, dat onze eis van de tweede 5 %, zij het met bovengenoemde beperkingen is ingewilligd. Maar vast staat, dat de ondernemers en regering van plan zijn de uitplunderingspolitiek verder voort te zetten. Wat doen wij hiertegen?
Onze strijd dient allereerst gericht te zijn op de volledige uitbetaling van de afgedwongen 5 % loonsverhoging, aan ieder, man of vrouw, jong en oud en dat boven de huidige werkelijke verdiensten en met een minimum van 4 cent per uur. In de tweede plaats moeten de uitkeringen zoals pensioen, ziekte- of ongevallenwet-uitkering enz. verhoogd worden.
Naast onze actie voor de volledige uitbetaling van 5 % loonsverhoging zullen wij een krachtige strijd tegen de duurte moeten aanbinden. De prijsstijgingen zijn het gevolg van de toenemende en dreigende oorlogsvoorbereidingen en de niet te stillen winsthonger der ondernemers.
Onze anti-duurte-actie zal, anders dan de quasi-actie van de Uniebestuurders, gevoerd worden onder concrete leuzen:

1. **Tegen prijsverhoging en voor een onmiddellijke prijsstop;**
2. **Tegen de huurverhoging;**
3. **Tegen iedere verhoging van de op het werkende volk drukkende belastingen;**
4. **Voor DRASTISCHE VERMINDERING van de militaire uitgaven;**
5. **Voor BEKNOTTING van de ondernemerswinsten.**

Een brede campagne

De strijd tegen de duurte biedt ons de mogelijkheid om in de bedrijven een hechte en grondige samenwerking met Unieleden en ongeorganiseerden tot stand te brengen. Bovendien kunnen wij de huisvrouwen in deze strijd mobiliseren.
De strijd voor hogere lonen mag door de campagne tegen de duurte niet op de achtergrond komen.
In alle landen die bij het Atlantisch pact zijn aangesloten vinden hardnekkige en verscherpte aanvallen op het levenspeil der arbeidersklasse plaats.
Maar in dezelfde landen stuiten deze pogingen op steeds feller verzet. Het bestuur van de Britse vakbeweging leed op het congres een volmaakte nederlaag, doordat de loonstop weggestemd werd. In West-Duitsland vinden massale acties plaats voor hogere lonen en zijn de bestuurders gedwongen zich achter de stakingen te plaatsen. In België vochten de havenarbeiders voor hogere lonen en in ons land is de stakingsgolf net weggetrokken.
In de strijd stonden talloze anders- en ongeorganiseerden hecht verbonden met onze leden en hebben door hun strijdvaardigheid een beslissende bijdrage in de strijd voor de 5 % loonsverhoging geleverd. Maar juist in de massale acties voor lotsverbeteringen. kwamen onze zwakke plekken bloot.

Verbeter de fouten!

Over de rol van de E.V.C. in deze stakingen bestond misverstand. Verzuimd werd de staking sterk te maken door de stakers in demonstraties hun eisen aan de overige werkers mede te delen. Met gekruiste armen wordt geen staking gewonnen.
Een andere fout was dat wij tijdens de acties onze verbindingen met de anders georganiseerden niet voldoende hebben versterkt en nauwer aangehaald.
Het is noodzakelijk dat wij onze fouten herstellen. Tijdens de acties zijn tal van goede kameraden naar voren gekomen, die leiding wisten te geven. Met deze makkers zullen de bedrijfs,- afdelings- en hoofdbesturen versterkt dienen te worden.
Wat ons in de naaste toekomst te doen staat is duidelijk.
Een harde en taaie strijd voor de uitbetaling van de afgedwongen loonsverhoging aan alle werkers.
Alle sociale uitkeringen dienen verhoogd te worden.
Tegen de duurte, en voor een absolute prijsstop zullen wij een massale actie organiseren.
Opklaring brengen over de aanleiding, de resultaten en de achtergronden van de jongste stakingsacties. Versterking van de verbindingen met onze kameraden uit de andere bonden.
Tot slot riep kam. Blokzijl de arbeidersklasse op naast de strijd voor de verbetering van het levenspeil met alle kracht de strijd voor de vrede voort te zetten. Nog hebben alle werkers de oproep van Stockholm niet ondertekend.

Tweede Wereldvredescongres wordt voorbereid

Een nieuwe taak wacht ons bij de voorbereiding van het Tweede Wereldvredescongres.
In de bedrijven moet de afvaardiging naar het congres met de arbeiders worden besproken en georganiseerd.
Reeds zijn er in bedrijven voorbereidingen getroffen voor deelneming aan het Vredescongres. Wij mogen niet rusten voor dat mede door ons werk in alle bedrijven deze voorbeelden worden nagevolgd.
Na deze inleiding volgde een uitgebreide discussie, waaraan talrijke kameraden deelnamen.

Voortzetting van strijd

Het resultaat van de besprekingen is vastgelegd in een resolutie, die elders in dit blad aan de arbeiders wordt voorgelegd.

In de vijf jaar van haar bestaan heeft de E.V.C. bewezen daadwerkelijk voor de belangen van het werkende volk op te komen.
De resolutie die door de Algemene Raad is aangenomen, wijst de arbeidersklasse opnieuw de weg, die zij heeft te gaan naar lotsverbetering.
De E.V.C. roept de arbeiders op deze richtlijnen te bespreken en volgens de gegeven richtlijnen de strijd tegen de afbraak van het levenspeil met kracht voort te zetten.

E.V.C. richt zich tot regering

Het Verbondsbestuur van de Eenheidsvakcentrale heeft zich krachtens besluit van de Algemene Raad van 9 September j.l. in een uitvoerig schrijven tot de Raad van Ministers gewend, naar aanleiding van de jongste maatregelen inzake de lonen.

Sprekende namens de Algemene Raad herinnert het Verbondsbestuur de Raad van Ministers aan het schrijven van zijn Dagelijks Bestuur d.d. 17 Maart j.l., waarin er, in verband met de steeds ernstiger wordende toestand in de gezinnen der arbeiders, op werd aangedrongen een loonsverhoging van tenminste 5% der werkelijk verdiende lonen aan alle werkers, mannen en vrouwen en ongeacht hun leeftijd, toe te staan, waarbij op de grootst mogelijke spoed werd aangedrongen.

Het Verbondsbestuur dringt er in zijn schrijven verder met alle klem bij de Raad van Ministers op aan, om alsnog een besluit te nemen, waardoor verzekerd wordt, dat:

1. **aan alle werknemers, zowel mannen als vrouwen en ongeacht hun leeftijd, 5% loonsverhoging op de huidige werkelijke verdiensten wordt uitbetaald, met een minimum van 4 cent per uur en niet gebonden aan een maximum;**
2. **met terugwerkende kracht vanaf 1 September 1950 de pensioenen, de uitkeringen volgens de Noodvoorziening Ouden van Dagen, Invaliditeitswet, Ongevallenwet, Ziektewet, Overbruggingsregeling, Sociale Bijstandsregeling en Kinderbijslagregeling, in ieder geval met 5% worden verhoogd, met een minimum van *f* 2.10 per week, afgezien van andere noodzakelijke verbeteringen, die hierin aangebracht moeten worden;**
3. **met onmiddellijke ingang een prijsstop wordt afgekondigd, waardoor de vloedgolf van prijsstijgingen een halt wordt toegeroepen en de voorgenomen huurverhoging geen doorgang vindt;**
4. **geen verdere verhoging plaats vindt van de op het werkende volk drukkende belastingen.**

Voorts brengt het Verbondsbestuur de Raad van Ministers onder de aandacht, dat de Algemene Raad van de EVC het als noodzakelijk heeft uitgesproken, dat de uitgaven voor militaire doeleinden drastisch verminderd worden en paal en perk gesteld wordt aan de grote winsten der ondernemers.

Arbeiders vertellen over hun ervaringen

In verschillende plaatsen in het land zijn bijeenkomsten gehouden waar een kameraad gesproken heeft die als lid van de arbeidersdelegatie in Hongarije is geweest en van zijn ervaringen vertelde.

Op deze verslag-avonden werd grote belangstelling betoond voor de indrukken die de sprekers in het nieuwe Hongarije hebben opgedaan. Dit kwam vooral tot uitdrukking in de levendige discussie die overal op de inleiding volgde.

Het is de andere afdeligen aan te raden om ook dergelijke avonden te organiseren.

Ook naar Polen is een delegatie geweest en ook van deze delegatie zijn sprekers beschikbaar.

Augustus 1950 — de korte geschiedenis van deze stakingsmaand vindt u in de brochure van de E.V.C., die onder nevenstaande titel in massa-oplaag het licht zag. Leden van de EVC, het NVV, de KAB, het CNV en ongeorganiseerden lieten gemeenschappelijk en met grote kracht hun vuist neerkomen op de tafel van de regering, ondernemers en Uniebestuurders, die broederlijk aan het dokteren waren hoe de werkende klasse nog scherper uitgebuit kan worden. Welke reacties deze vuistslag op de regerings- en Uniebondskantoren, bij de directies der ondernemingen en bij de redacties der reactionnaire dagbladen teweeg bracht, wordt in een aantal hoofdstukjes uiteengezet. Met feiten gestaafd wordt in het bijzonder de gevaarlijke rol van de bestuurders der „regerings"-vakorganisaties geschilderd. Tegen al deze samenspannende vijanden hebben de arbeiders gevochten in Augustus 1950 en zij hebben getoond de sterksten te zijn in de strijd. Waarin schuilt de onoverwinnelijke kracht der werkers? Hoe kwam de prachtige eenheid tot stand en hoe kunnen we haar handhaven en versterken om in de naaste toekomst de nieuwe strijd met nieuwe successen te doen bekronen? Hoe kunnen we de zo juist behaalde overwinning veilig stellen? Kameraden, ieder die een antwoord wenst op deze vraag, hij kope voor 10 cent deze brochure en hij leze haar.

HAAGSE BOUWARBEIDERS leggen het werk neer

Nadat het verbond van regering, Uniebestuurders en ondernemers door de stakingen gedwongen waren de tweede vijf procent loonsverhoging te geven, waren het de bouwarbeiders bij de fa. Bus die terstond de eis van de E.V.C. overnamen en bij de patroon uitbetaling van deze vijf procent eisten.

Deze eis werd ingewilligd en in de week eindigend op 9 September uitbetaald.

Andere groepen Haagse bouwarbeiders volgden het voorbeeld en stelden dezelfde eisen.

Dit zat de heren patroons niet lekker en snel werden middelen beraamd om de werkelijke loon- en prijspolitiek van het verbond tot uitvoering te brengen.

Hun leuze is: voor de bouwvakarbeiders geen vijf procent loonsverhoging, maar loonsverlaging! In de afgelopen week verschenen de looncontroleurs op de bouwwerken in de Moerwegpolder. Speciaal op die werken waar de eis: uitbetaling van de vijf procent was gesteld.

Bij de firma Breukels en Bus weigerden toen de heren patroons langer de geldende lonen uit te betalen en moesten de arbeiders voor de Berenschottarieven gaan werken. Ja het speet hen heel erg, maar het kon niet anders! Zij werden gedwongen.

Dat deze dwang voor hen erg voordelig is en grotere winst betekende vertelden zij er maar niet bij.

Bij Breukels en Bus wezen de arbeiders deze loonsverlaging af. De fa. Breukels ging door zijn knieën en handhaafde het oude loon.

Bus bleef halsstarrig, betaalde Zaterdag 16 September de al eerder gegeven vijf procent niet meer en deelde mee, dat de arbeiders de volgende week niet meer dan het bindende loon zouden ontvangen.

Toen bespreking geen resultaat opleverde, besloten de kameraden het werk te staken en stelden als eis:

Uitbetaling van de vijf procent over de afgelopen week en handhaving van het tot heden verdiende loon!

De eerste eis werd Maandag reeds ingewilligd. De strijd voor de inwilliging van de tweede eis is in volle gang. De arbeiders kozen een stakingsleiding. Deze wendde zich reeds met een manifest tot de Haagse bouwarbeiders.

De steunactie wordt georganiseerd en... op de stakersvergadering van Dinsdag gaven de arbeiders blijk deze strijd vastberaden tot een goed einde te voeren.

De firma Bus poogt handig te zijn en vroeg ontslag aan voor alle arbeiders en wil het werk in handen leggen van onderaannemers.

Het O.V.B. probeert nog handiger te zijn, want het is zijn plicht elk stuk strijd te breken. Vijf van de honderd stakers zijn lid van dit scheurmakersbondje. Er was eens een tijd dat het nog schijn-radicale geluiden kon laten horen. Nu in de strijd kan het niet anders dan zijn masker afwerpen.

Het O.V.B. staat niet achter de staking.
Het O.V.B. dat in de stakingsleiding zat, is uitgetreden.
Het O.V.B. isoleert zijn vijf leden van de 95 overige stakers door hun een uitkering te geven.
Met de staking heeft het verder niets te maken.

Zo is de houding van het Rrrevolutionnaire neutrale O.V.B.

De Haagse bouwarbeiders weten nu wat het waard is en zullen daar in hun strijd rekening mee kunnen houden.

Zij zullen hun strijd in samenwerking met de overige bouwarbeiders en de A.B.W.B. tot de overwinning brengen.

Voor uitbetaling van de vijf procent boven het werkelijk verdiende loon!

DIEPVRIESFABRIEK DE WEEGSCHAAL - ZAANDAM ARBEIDERS LEGGEN WERK NEER

Toen de directie der diepvriesfabriek De Weegschaal te Zaandam medio September bekend maakte, dat zij de toegestane tweede 5 % loonsverhoging niet zou uitbetalen, namen de werknemers hiertegen onmiddellijk stelling. De directie, geschrokken van de standvastige houding der arbeiders, trok haar beslissing in en betaalde Zaterdag 16 September de tweede 5 % uit, doch gaf diezelfde dag ontslag aan een achttal arbeiders, die volgens haar de actie voor uitbetaling van de tweede 5 % op touw hadden gezet.

De werknemers hebben uit solidariteit het werk op Maandag 18 September neergelegd, waarbij zij de eis stelden: onmiddellijke intrekking van het ontslag hunner kameraden.

Zij hebben een stakingsleiding gekozen, bestaande uit 1 K.A.B.-er, 2 ongeorganiseerden en 2 E.V.C.-ers.

Wij komen op deze staking nader terug.

Jongeren in staking voor de 5 procent bij Promena-Boon, Wormerveer

Toen op Zaterdag 16 September j.l. bij de chocoladefabriek Promena-Boon te Wormerveer aan de jeugdige arbeiders en arbeidsters geen enkele loonsverhoging werd uitbetaald, hebben zij Maandag de hoofden bij elkaar gestoken en een delegatie naar het kantoor van de directie gestuurd.

Ook werd een petitionnements-actie georganiseerd onder de jeugdige arbeiders en arbeidsters met als resultaat dat bijna alle jongeren op Dinsdag 19 Sept. reeds hadden getekend.

In aansluiting hierop hebben zij besloten Woensdag het werk neer te leggen. Dit is dan ook gebeurd.

Alle jongeren hebben het werk neergelegd!

Zij roepen alle jeugdigen in andere bedrijven op ook in strijd te gaan voor hun belangen en ook in hun bedrijf de uitbetaling van de vijf pct. te eisen.

VIJF PCT LOONSVERHOGING voor alle werkers
Strijd tegen alle prijsverhogingen

De Algemene Raad van de E.V.C., in vergadering bijeen op 9 September 1950 te Amsterdam, is van oordeel, dat de massale stakingsacties een beslissende invloed hebben uitgeoefend op het regeringsbesluit tot het doen verhogen van de lonen en salarissen met 5%, een verhoging, waarvan de noodzakelijkheid reeds op 17 Maart j.l. door het Verbondsbestuur van de E.V.C. bij de Raad van Ministers was aangetoond. Terwille van een verdergaande oorlogsvoorbereiding en koortsachtige bewapening — die nieuwe millioenen-uitgaven vergen voor militaire doeleinden — én het verder opschroeven van de ondernemerswinsten, gaat deze loonsverhoging echter gepaard met nieuwe plannen tot verdere uitbuiting van het werkende volk.

Het is in het kader van deze plannen, dat de beneden 23-jarigen, niet gehuwd of kostwinner zijnde, worden afgescheept met een loonsverhoging van 2 — 5%; dat voor vrouwelijke arbeidskrachten en de mannelijke werknemers beneden de 23 jaar **niet** een minimumverhoging van 4 cent per uur geldt; dat de ondernemers vrijgesteld kunnen worden van de verplichting tot uitbetaling der toegestane loonsverhoging; dat de gepensioneerden, invaliden, zieken, steuntrekkers e.d. in slaap worden gesust met uitzichtloze beloften; dat de werkgevers toegestaan is de loonsverhoging in de prijzen door te berekenen en geen enkele maatregel is genomen om de snel stijgende kosten van het levensonderhoud aan banden te leggen.

Bovendien is de huurverhoging aanstaande; zijn er plannen in voorbereiding tot verlenging van de werkweek, opvoering van het arbeidstempo en verzwaring van de belastingdruk.

Onder deze omstandigheden roept de Algemene Raad van de E.V.C. de Nederlandse arbeidersklasse op, voet bij stuk te houden en met alle haar ten dienste staande middelen te verzekeren dat:

1. **Ingaande 1 September 1950 de verdiende lonen en salarissen van a l l e werknemers, zowel mannelijke als vrouwelijke en ongeacht hun leeftijd, met 5% verhoogd worden en deze verhoging ten minste 4 cent per uur bedraagt;**
2. **Met terugwerkende kracht vanaf 1 September 1950 de pensioenen, de uitkeringen volgens de noodvoorziening Ouden van Dagen, Invaliditeitswet, Ongevallenwet, Ziektewet, Overbruggingsregeling en sociale bijstandsregeling met 5% verhoogd worden, ongeacht andere noodzakelijke verbeteringen, die hierin aangebracht moeten worden;**
3. **De kinderbijslagen en de gezinsledentoeslagen van de Overbruggingsregeling en de sociale bijstandsregeling eveneens ingaande 1 September met 5% worden verhoogd;**
4. **geen enkele verslechtering door verhoging van het arbeidstempo, verlenging van de werkweek e.d. geduld zal worden.**

Voorts besluit de Algemene Raad van de E.V.C. een krachtige en massale actie te ontwikkelen tegen de vloedgolf van prijsverhogingen en voor het instellen van een absolute prijsstop.

Deze actie dient zich in het bijzonder te richten:

1. **tegen de huurverhoging;**
2. **tegen iedere verhoging van de op het werkende volk drukkende belastingen;**
3. **voor drastische vermindering van de militaire uitgaven;**
4. **voor beknotting van de ondernemerswinsten.**

In verband hiermede worden alle werkers opgeroepen massaal deel te nemen aan de bijeenkomsten, die op 19 September,

de traditionele Rode Dinsdag,

in tal van plaatsen worden gehouden en een eerste antwoord zijn op de dan bekend gemaakte millioenen-nota van de regering-Drees.

Met name de leden van het N.V.V., evenals die van de overige Unie-bonden, worden eraan herinnerd, dat hun besturen, zij het dan ook onder druk van de massale stakingsacties, aanvankelijk de rechtvaardigheid en mogelijkheid van het doen toekomen ener 5% loonsverhoging aan alle werkers, met een minimum van *f* 2.10 per week en het gelijktijdig instellen van een prijzenstop, moesten erkennen. Verkocht aan de belangen van de ondernemers en met het oog op hun actieve deelneming aan de oorlogsvoorbereiding, hechten zij thans echter openlijk hun goedkeuring aan de nieuwe uitplunderingsplannen.

De Algemene Raad van de E.V.C. roept alle werkers op, zich in de bedrijven, kantoren en op de werken hecht te verenigen en met alle kracht te strijden tegen de armoede en voor welvaart, draagt onder goedkeuring van het tot nu toe gevoerde beleid en het aan haar uitgebrachte rapport over de jongste stakingsacties, het Verbondsbestuur op, de regering in kennis te stellen van de thans gestelde eisen.

POLEN BOUWT OP *(vervolg)*

congres is een waarschuwend woord gericht tot de oorlogsstokers in de kapitalistische landen en hebben de duizenden afgevaardigden uit Polen plechtig beloofd met alle hun ten dienste staande middelen de Vrede te verdedigen. Het Poolse volk is vredelievend, doch waakzaam. 18 millioen Polen hebben zich uitgesproken voor de drie punten van de Oproep van Stockholm. Op het Nationale Vredescongres waren 60 geestelijken aanwezig, van wie een aantal ook is afgevaardigd naar het Internationale Vredescongres.

De Hollandse delegatie heeft in de 12 dagen, die zij in Polen vertoefde, veel gezien en gehoord, veel geleerd en met veel mensen gesproken. Het Poolse volk wordt niet meer uitgebuit en onderdrukt. Het is een vrij en gelukkig volk. De Poolse arbeiders hebben een nog zware taak te vervullen. Zij weten echter waarvoor zij werken.

De Poolse arbeiders hebben onze Hollandse delegatie verzocht de broederlijke groeten over te brengen aan de Nederlandse arbeidersklasse en ons verzocht in Nederland bekend te maken, dat de Poolse arbeiders de Vrede hartstochtelijk liefhebben, de Nederlandse arbeiders te verzoeken geen geloof te hechten aan de leugens en laster, verspreid door de oorlogsstokers over Polen, want de Poolse staat is een arbeidersstaat.

Aan de sportbeoefening wordt een grote plaats ingeruimd in het nieuwe Polen

Open brief aan minister Drees

Excellentie

Niet dat ik denk, dat het ons helpen zal, maar ik wou U de geschiedenis vertellen van ons huishouden.

Toen wij in 1938 trouwden, was mijn man een paar jaar werkloos geweest. En toen hij weer een baantje kreeg, zijn wij gauw getrouwd.

Het zal U duidelijk zijn, dat er in ons huishouden veel ontbrak. Maar wij hadden het vertrouwen, dat het beter zou worden. Dat liep echter mis. De oorlog kwam en wat wij nog hadden is verkwanseld voor eten, of versleten. Wie zal ooit kunnen zeggen met welke gevoelens wij de bevrijding begroetten. Twee kinderen hadden wij intussen gekregen. Had de bezetting nog langer geduurd, wij hadden de stumpers van honger zien sterven.

Wij waren van het Duitse fascisme verlost en de nieuwe regering beloofde ons, dat wij ook van de armoede verlost zouden worden. Misschien zou toch ons vertrouwen in betere tijden, dat wij bij ons huwelijk hadden, bevestigd worden. Dag in dag uit schalde het uit de luidsprekers en schreven het de kranten.

Het zou voorgoed gedaan zijn met het onrecht. Zij die werken hebben recht op een behoorlijk bestaan. Wij moesten nog even geduld hebben. Eerst moesten wij met hard werken de voorwaarden scheppen, die voor een rechtvaardige samenleving noodzakelijk zijn.

Mijn man heeft zijn deel bijgedragen. Het viel soms niet mee, geen kleren en weinig eten, maar hij heeft gewerkt. Hij was er stellig van overtuigd, dat hij met zijn zwoegen ons gezin meer armslag zou geven.

Het is nu 1950. Vijf jaar van beloften. Vijf jaar van steeds nijpender armoede. Wij hebben nog nooit in ons trouwen zoveel beroerdigheid gehad. Soms denk ik wel eens, dat het gemak, waarmède U zichzelf *f* 2400.— loonsverhoging per jaar gaf U doet denken, dat het bij ons ook wel schikt.

Mijn man, die fabrieksarbeider is, komt met *f* 39.84 thuis. Wanneer ik het allernoodzakelijkste inkoop, geef ik *f* 47.31 uit.

En ik zal u zeggen waaraan.

Huur	*f* 6.—
Begrafenisfonds	„ 1.05
Bond	„ 0.80
Krant	„ 0.35
Aanvullingsfonds	„ 0.09
Kruidenier	„ 9.—
Slager	„ 1.70
Groenteboer —.	„ 7.—
Melkboer	„ 3.—
Bakker	„ 4.50
Boterboer	„ 2.—
Voorschotzegels	„ 3.50
Schoenreparatie	„ 2.—
Kolen	„ 1.—
Tabak	„ 1.70
Contributie	„ 0.92
Schoolreisjes	„ 0.20
Kapper	„ 0.50
Onvoorz. uitgaven (verjaardagen enz.)	„ 1.—
Iets voor het brood	„ 1.—
	f 47.31

Daar komt bij gas en electra: gemiddeld om de twee maanden *f* 20.—, personele belasting *f* 14.96, schoolgeld *f* 14.—.

Om niet helemaal zonder kleren te lopen neem ik voorschotzegels, die ik terug moet betalen met *f* 3.50 per week. De fabriek, waar mijn man werkt, heeft *f* 50.— kolengeld gegeven, die wij met *f* 1.— per week terugbetalen. Van de winter zullen wij echter kolen bij moeten kopen en betalen.

Bij de kruidenier besteed ik niet meer dan *f* 9.—. Dan heb ik lang niet wat ik nodig heb. Maar ik kan niet meer besteden. Wij hebben de hele week niets op brood of wat suiker.

Alleen 's Zaterdags koop ik wat kaas en worst. Voor de Zondag neem ik een pond paardevlees.

Brood neem ik eigenlijk tekort. Wanneer de jongens uit school komen en om een boterham vragen, kan ik het hen niet geven.

Fruit koop ik alleen 's Zaterdags en dan nog heel weinig. Wanneer ik zou kopen, wat wij werkelijk aan voeding nodig hebben, komt er zeker nog *f* 9.— à *f* 10.— bij.

Ik moet meer margarine kopen en suiker. Een bord pap hebben de jongens nodig. Meer brood en wat erop. Over een snoepje praat ik niet eens. Het kan niet.

Want dan wordt het tekort te groot. Wanneer wij om de drie maanden de kinderbijslag krijgen (mijn gezin is inmiddels uitgebreid tot 6 personen) moeten wij eerst de schulden betalen. Voor het gas en licht heb ik veelal uitstel totdat de kinderbijslag komt (gemiddeld *f* 142.—).

Wanneer alles betaald is, is de kinderbijslag verdwenen.

De winter staat voor de deur, Excellentie, en daarmede zijn onze moeilijkheden vergroot.

Ik zou feitelijk truien en kousen voor de jongens moeten breien, maar de wol is niet te betalen. Voor een knot goede wol, die in Januari nog *f* 3.03 kostte, betaal je nu *f* 4.60.

Goedkopere soorte stegen met *f* 0.99 per knot.

Een paar werksokken, die in Januari nog voor *f* 2.48 te koop waren, kosten nu *f* 3.24.

En de winkelier zegt, dat het nog duurder wordt. Toen een van de jongens vorige week ziek werd en de dokter moest komen, wilde ik een laken kopen. (Ik heb ze sinds jaren niet meer).

Een laken, dat in het begin van het jaar *f* 8.60 kostte, kost nu *f* 13.25.

Laatst vond ik een oud winkelboekje.

In September 1949 kostte thee 74 cent, nu 90 cent.

Havermout is gestegen van 16 tot 31 cent; een pak rijst van 50 tot 54 cent per pond. Koffie van 98½ cent tot *f* 1.10 een half pond. De koffie zal bij ons verdwijnen, want er komt nogmaals een gulden op een half pond bij. Bloem steeg van 21 cent tot 33 cent per pond.

Twee weken geleden betaalde ik voor zolen en hakken *f* 4.95. Ik heb in de krant gelezen, dat de prijzen met 15 % verhoogd zullen worden. Fietsbanden met guldens tegelijk. De aanstaande huurverhoging komt mij op bijna een gulden te staan. En nog steeds stijgen de prijzen.

Alles hebben wij tot het uiterste teruggebracht. Ik weet niet meer, waarop ik nog kan bezuinigen. Of

Vervolg classificeerders

(Vervolg van pag. 5)

het ging en Donderdagmorgen was er geen onderkruiper te vinden.
Vele Unieleden woonden de Donderdag belegde stakersvergadering bij, waarbij hen het totale spel van werkgevers-Uniebestuur en Haveninspectie haarfijn werd duidelijk gemaakt.
Opnieuw was de strijdbereidheid van de stakende classificeerders (en zij kunnen vechten voor hun lotsverbetering!) sterker gebleken dan het samenspannende stel: de werkgevers en hun wilsuitvoerders, de Uniebesturen.
Zoals steeds, heeft ook nu deze sterke Eenheid, niet nagelaten zijn invloed op de werkgevers te doen gelden.
Voorzichtig tastend, door middel van allerlei kanalen, wordt geïnformeerd of „er nog geen oplossing mogelijk is."
Vanzelfsprekend is de stakingsleiding daartoe bereid; zij wil de staking géén minuut langer laten duren dan nodig is, maar voorop staat, dat zij hun strijd zolang zullen voortzetten als nodig is, om successen te kunnen boeken!
Zij weten, dat zij in hun strijd kunnen steunen op de solidariteit van de werkende bevolking!
Laat dit dan ook tot uitdrukking komen!
Rotterdamse classificeerders, hèbben hùn strijd gewonnen, Amsterdamse classificeerders zùllen hùn strijd winnen!
Hoog de strijdbaarheid! Hoog de solidariteit!

De strijd voor de vrede

Het uitvoerend Bureau van het Wereldvredescomité, heeft in zijn laatst gehouden zitting in Praag belangrijke besluiten genomen in de voorbereiding van het Tweede Wereldvredescongres. Deze besluiten zijn genomen ter vergroting van de kracht van de wereldvredesbeweging, ter verbreding van de massa in de strijd, niet alleen tegen de atoombom, maar ook tegen elke vorm van oorlogsophitsing en oorlogsvoorbereiding.

Terwijl de Stockholm-actie in het middelpunt van de strijd zal blijven staan, een middelpunt, waaromheen zich reeds honderden millioenen mensen hebben geschaard, heeft het Wereldvredescomité, ter verbreding van de beweging, de volgende besluiten genomen:

1. Algemene gecontroleerde vermindering van alle wapens;
2. Het verbod van alle vormen van oorlogspropaganda in welk land dan ook;
3. De afkeuring van iedere agressie, waar zij zich ook voordoet, en de veroordeling van buitenlandse gewapende interventie in de interne aangelegenheden van welk land dan ook.

De versterking van het vredesleger in de nieuwe campagne zal, als vervolg op de Stockholm-actie, een enorme steun ondervinden van het Tweede Wereldvredescongres, dat als start van deze campagne een belangrijke stap betekent in de strijd voor het behoud van de vrede.

In Nederland wordt op 14 en 15 October in Amsterdam de Nationale Conferentie gehouden. Deze conferentie zal tot uitdrukking moeten brengen wat er op vergaderingen en bijeenkomsten in buurten, bedrijven, scholen en werkplaatsen is gezegd over de Oproep van Praag en van Stockholm.

Hier zal ook de 50 man sterke delegatie voor het Wereldvredescongres in Engeland worden gekozen, uit de candidaten die vanuit de bedrijfs-, buurt-, school- en andere vergaderingen gesteld zijn en op de conferentie in Amsterdam worden afgevaardigd als vertegenwoordigers van het Nederlandse volk.

De taak is dus dat er bijeenkomsten worden belegd van ondertekenaars van de Oproep van Stockholm, dat de Oproep van Praag besproken wordt, dat er candidaten worden gesteld voor Engeland en voor Amsterdam en dat zo spoedig mogelijk de geldactie georganiseerd wordt om de reiskosten van de afgevaardigden te dekken.

Steeds meer handtekeningen

In Amersfoort verzamelde een vrouw van 84 jaar 129 handtekeningen. Dit goede resultaat behaalde zij in drie dagen tijds!
Enige Amsterdamse vrouwen namen het initiatief om in de treinen, die 's morgens vroeg met arbeiders naar de Zaanstreek vertrekken, eens een actie te gaan voeren. Het resultaat was dat zij in een kwartier tijd 120 handtekeningen hadden verzameld.
Verder werden er uit Leeuwarden, Alkmaar, Gramsbergen, Enschede en IJmuiden nieuwe resultaten gemeld. Totaal 1535 nieuwe handtekeningen.

In de bedrijven ondervindt de Oproep van Stockholm eveneens grote sympathie. Zo tekenden in de Amsterdamse haven reeds 1969 arbeiders, waaronder ook mensen van de bedrijfsleiding, van het kantoorpersoneel enz. Ongeveer 70 % van het personeel tekende hier tot nu toe.
Ook bij de Draka hebben in totaal 701 arbeiders hun stem voor de vrede laten horen.

Het totale aantal handtekeningen dat op het moment in Nederland is bijeengebracht is 359.152

In de voorbereiding van de Nationale Vredesconferentie moeten nog vele handtekeningen aan dit aantal worden toegevoegd.

VIJF JAAR WERELDVAKVERBOND

Carey, scheurmaker van beroep en één van de leiders van de Amerikaanse C.I.O., verklaarde in de dagen, dat hij samen met Deakin en Kupers het heengaan van de C.I.O., het Engelse T.U.C. en het Nederlandse N.V.V. uit het Wereldvakverbond voorbereidde:

> „Het heeft geen zin voor te wenden, dat het Wereldvakverbond iets anders is dan een ontzield lichaam. Laten wij het begraven."

Zo hij ooit de meest vurige wens en opdracht van zijn bazen — de grootkapitalisten — openlijk onder woorden bracht, dan deed Carey het dit keer.

De opdracht tot ondermijning en krachteloos maken van het W.V.V. was nogmaals gegeven op een bijeenkomst van de sociale attaché's van de Amerikaanse ambassades in Europa, welke bijgewoond werd door de leiders van de C.I.O. en de andere Amerikaanse vakcentrale, de AFL, die overigens nimmer bij het W.V.V. is aangesloten geweest. Op die bijeenkomst, die in de zomer van 1947 in Zwitserland plaats vond, werd het besluit genomen te proberen het W.V.V. voor het karretje van het Marshallplan te spannen. Het heette, dat

> „indien het de C.I.O. niet mogelijk zou zijn, het Wereldvakverbond voor haar doeleinden te winnen, zij uit het W.V.V. zou treden en zou trachten een scheuringsbeweging te organiseren. De keuze van het geschikte moment voor deze scheuringsactie zou aan de C.I.O. overgelaten worden."

De boven aangehaalde woorden van de gaarne als lijkdienaar spelende Carey bewijzen, dat de opzet van de kapitalisten en de rechtse vakbewegingsleiders om van het W.V.V. een organisatie in dienst van de imperialisten te maken, volledig mislukt is, terwijl de feiten op hun beurt weer bewijzen, dat de wens van Carey zelf de bodem is ingeslagen.

Het W.V.V. is de grote zaak van de arbeidersklasse trouw gebleven en, ondanks de verwoede pogingen van arbeidersvijanden, gegroeid en sterker geworden.

De doeleinden van het W.V.V. werden precies vijf jaar geleden in Parijs vastgesteld door vertegenwoordigers van 56 landen en 67 millioen arbeiders. Het was voor de eerste maal in het leven van de vakbeweging, dat een zo groot aantal arbeiders van verschillende nationaliteit, ras, politieke en godsdienstige overtuiging zich samenbundelden tot een strijdbaar, vooruitstrevend, algemeen, internationaal verbond.
Als twee van de voornaamste doeleinden van het W.V.V. werden genoemd:

1. **de oorlog en de oorzaak van de oorlog te bestrijden en te werken voor een duurzame en blijvende vrede.**
2. **strijd voor democratische rechten en vrijheden.**

De geschiedenis van 1945-'50 is er om aan te tonen, dat het W.V.V. niets heeft nagelaten om deze doeleinden na te streven.
Op elke zitting van zijn organen, zowel als op zijn tweede wereldcongres, dat het vorige jaar in Milaan werd gehouden, stonden en staan deze twee verheven doeleinden in het middelpunt van de referaten, discussies en besluiten.
Wij herinneren aan de vele malen, dat het W.V.V. zijn machtig protest heeft doen horen tegen de onderdrukking van vakbonden en vakbondsleiders in kapitalistische en koloniale landen.
Zijn solidariteit met en steun aan de vrijheidsbeweging van de koloniale volkeren kwam vooral tot uitdrukking op de conferentie van Aziatische arbeiders, die het WVV in November van het vorige jaar in de hoofdstad van het van de imperialisten bevrijde China heeft gehouden.
De Peking-conferentie wees er op, dat, zoals dat ook in Malakka en op Zuid-Korea het geval is, in Indonesië alleen in '49 al meer dan 25000 patriotten en vakverenigingsleden in de gevangenis werden geworpen en de leiders van de S.O.B.S.I., Hardjono, Darusman en Oei Gee What waren gefusilleerd.
In een vlammende oproep protesteerde de conferentie tegen de vervolgingen door de imperialisten tegen de vakbonden en democratische organisaties in India, Japan, Iran, Zuid-Korea, Birma, Malakka, Indonesië en andere onderdrukte landen van Azië. Zij eiste het herstel van de democratische vrijheden, herstel van het recht om zich vrij te organiseren en vrijlating van alle actieve leden der vakbeweging.
Wij herinneren verder aan de broederlijke solidariteit, die het W.V.V. betracht tegenover de dappere anti-fascistische strijders in Griekenland en Franco-Spanje en aan zijn belangrijke werk voor het bereiken van een snelle en daadwerkelijke demilitairisatie en democratisering van West-Duitsland en Japan.
Wij herinneren ook aan het niet te onderschatten aandeel dat het W.V.V. levert aan de grote wereldvredesbeweging, aan de grote steun die het geeft voor het inzamelen van de millioenen handtekeningen onder de oproep van Stockholm.
Het was het W.V.V., dat in 1949 aan het Permanente Comité van het Wereldcongres voor de Vrede het voorstel deed in 1949 een Internationale dag van strijd voor de vrede te organiseren.
De tweede October 1949 wérd die dag en het was niet in het minst aan het werk van het WVV te danken, dat overal in de wereld, in steden en dorpen, deze tweede October was een dag van massademonstraties voor de vrede en tegen de oorlog.
Inderdaad, elke stap, die het W.V.V. in zijn nog kort bestaan heeft gezet, is een stap op de weg voor vrede en vrijheid.
De krampachtige pogingen van hen, die in het kamp der oorlogsstokers staan, om het tegendeel te bewijzen, kunnen deze onomstotelijke waarheid slechts onderstrepen.
De wapens, die het W.V.V. de werkers, waar ook ter wereld aanwijst om vrede en vrijheid te bereiken zijn: eenheid en wederzijdse hulp. „In eenheid en wederzijdse hulp" — zo staat het in één der manifesten van het W.V.V. — „ligt de voornaamste garantie voor het succes der arbeiders en alle werkende mensen in de strijd voor hun belangen."
En dat wapen wordt steeds scherper.
Begon het W.V.V. vijf jaar geleden in Parijs met het voordien ongekende aantal leden van 67 millioen, thans telt het ruim 78 millioen arbeiders in zijn rijen, het smadelijke verraad van de weggelopen rechtse Amerikaanse, Engelse en Nederlandse vakbondsleiders ten spijt.
Carey heeft zijn begrafenisuniform weer opgeborgen. Hij hoeft het nimmer meer te gebruiken, want wanneer de arbeiders de laatste resten van het imperialisme ten grave brengen, zullen rouwkleren niet worden geduld.

Links Louis Saillant, algemeen secretaris, en rechts Di Vittorio, voorzitter van het W.V.V.

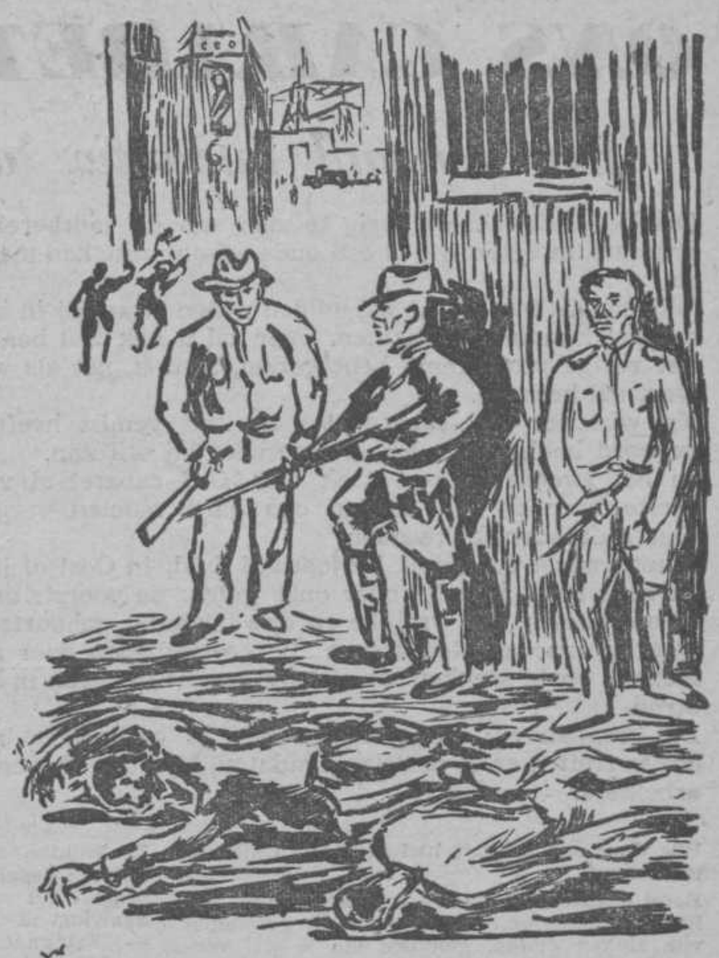

De Schipper

Uit het boek van John Beecher

„EEN SCHIP VOER UIT"

Toen verscheen de legendarische Marcus Garvey op het toneel. Garvey was een negerleider, die ervan drocmde, Keizer van Afrika te worden. Hij werd later opgesloten als een bedrieger van zijn ras maar in die jaren scheen hij Hugh Mulzac en millioenen andere Amerikaanse negers een Mozes, die hen uit de economische knechtschap weg zou voeren. De gelegenheden, die zich gedurende de oorlogsjaren voor de negers hadden geopend werden snel weer ongedaan gemaakt toen de toren van de oorlogsproductie ineenstortte. Garvey's oproep was gebasseerd op de bittere ontgoocheling van de neger, die in de oorlog was getrokken „om de democratie te redden". Zijn grandioze plan was, de gehele neger-bevolking van Amerika naar Afrika terug te brengen en daar een machtige zwarte staat op te bouwen waar de negers zelf zouden regeren. Tot dat doel had hij zich verzekerd van een uitgestrekte concessie in Liberia, waar de kolonisatie zou beginnen en hij had een scheepvaartmaatschappij gesticht, de Black Star Line.

Garvey had visioenen van een geweldige toekomstige vloot van stoomschepen, en hangende de oprichting van de dienst, verkocht hij aan duizenden negers passagebiljetten naar Afrika op afbetalingsbasis. Om mee te beginnen had hij slechts de 1000 ton metende „Yarmouth", die tussen New York en West Indie voer. Hugh Mulzac werd haar kapitein. Later verkreeg Garvey nog de „Kanawha", een groot jacht, en de „General Goethals", een vroeger Duits schip, dat door de regering tijdens de oorlog was overgenomen. Toen een catastrophale depressie de Amerikaanse scheepvaart in 1922 teisterde, werd kapitein Mulzac's „Yarmouth" opgelegd. Zij lag jarenlang in het dok te roesten en werd tenslotte voor de sloop verkocht. Tezamen met de hoofdmachinist John Garret en de radio-telegrafist Cecil Blackman, die ook op schepen van de Black Star Line hadden gediend, opende Kapitein Mulzac een zeevaartschool in Harlem. Zij trok de meest ambitieuze negerjeugd aan, die ervan droomde officier te worden op de grote Afrikaanse vloot van Garvey. Maar de Black Star Line ging een jaar later failliet en Kapitein Mulzac sloot zijn school. Het had geen zin jonge mensen op te leiden voor een betrekking, die Amerika hen niet wilde laten vervullen.

Hij ging terug naar zee als steward bij de Bull Line. In de hoop, dat hij op de een of andere manier nog eens promotie zou maken, bleef hij jarenlang bij deze lijn. Ze maakten hem Derde Stuurman en radio-telegrafist. Soms moest hij als Derde Stuurman en Steward tegelijkertijd dienst doen. Blanke mannen met heel wat minder ervaring en met slechts lagere diploma's dan hij bezat, passeerden hem voortdurend. Eindelijk verzocht hij de maatschappij hem een kans als Tweede te geven. Tenslotte was hij toch in het bezit van een kapiteinsdiploma voor de grote vaart. Het was onmogelijk om aan een neger iets beters te geven dan een baantje als Derde Stuurman of Steward, zei de maatschappij, en vele mensen vonden dat zelfs te erg.

Hugh Mulzac nam zijn ontslag, teneinde zijn zelf-respect te bewaren. Lang te voren, eerst als matroos en later als steward, was hij een uitstekend schilder geworden. Als hij schepen kon schilderen, moest hij ook huizen kunnen schilderen. Hij bemerkte dat hij het goed genoeg kon om zijn vrouw en vijf kinderen mee te onderhouden. Maar hij keerde toch weer naar zee terug, in het begin van de dertiger jaren, als kok en als steward. In 1934 en '35 was hij een van de velen, die probeerden de vermolmde oude Internationale Zeelieden-Unie te veranderen in een strijd-organisatie. Hij had altijd sterk in de vakbeweging geloofd en hij was reeds in 1910 lid geworden van de Britse Marine Firemen and Sailor's Union.

De donkere depressie in de scheepvaart sinds 1929 had aan de reders de kans gegeven de lonen en arbeidsvoorwaarden van de zeelieden omlaag te drukken tot een afschuwelijk laag peil. De mannen vochten met elkaar om de kans als manusje-van-alles te mogen varen voor niets anders dan een kooi en wat voedsel, plus een dollar of zelfs een cent per maand, om het „wettig" te maken. Als steward bij de Calmar Line nam Hugh Mulzac deel aan de grote staking van de Oostkust in 1935-'36. Hij had zijn plaats in de postenketen en toen het Kerstmis werd nam hij een ploeg hongerige mede-stakers mee naar huis en onthaalde hen op een grote kalkoen-maaltijd, die hij zelf klaarmaakte. Hij hielp mee aan de oprichting van de National Maritieme Union en nam deel aan de strijd toen de vakbondsspionnen en de „gelen", die op de betalingslijst van de reders stonden, probeerden, de vakvereniging in handen te krijgen en te vernietigen. Ze sloegen hem met honkbal-slaghouten, maar aan een overval met revolvers, als waarvan Alex het slachtoffer werd, wist hij te ontsnappen; hij werd ook niet doodgeslagen met gummistokken of doodgetrapt op het plaveisel, zoals het met enige andere eerlijke NMU-mannen in die periode gebeurde.

Na de staking werd Hugh Mulzac op de zwarte lijst geplaatst en hij kon anderhalf jaar niet naar zee terugkeren. Hij ging weer over naar zijn ander beroep: huisschilder. Daarna monsterde hij als chef-kok op de President Polk, die een reis om de wereld ging maken en bleef er twee jaar aan boord, terwijl het schip telkens en telkens weer de globe rond cirkelde. Toen de Tweede Wereldoorlog een einde aan deze reizen rond de wereld maakte, voer hij als chef-steward op twee gevaarlijke reizen naar Egypte met oorlogsmateriaal voor de daar in het nauw gedreven Britse strijdkrachten. De Middellandse Zee was door vliegtuigen en onderzeeërs van de „As" gesloten. Zijn schip moest de lange omweg rond Kaap de Goede Hoop maken en dan langs de Oostkust van Afrika om Egypte te bereiken. De onderzeeërs waren dik gezaaid in deze wateren en Nazi-vliegtuigen bombardeerden hevig Port Said toen zijn schip daar voor anker lag.

Amerika was in oorlog, toen kapitein Mulzac van zijn tweede reis naar Egypte terugkeerde. Evenals in 1917 was er een wanhopig tekort aan ervaren zeelui voor de nieuwe vloot koopvaardijschepen, die de werven in een ongedacht snel tempo afleverden. Opnieuw adverteerde de regering nadrukkelijk in alle kranten om scheepsofficieren en om mannen met voldoende zeejaren, die de pas opgerichte opleidingsscholen wilden bezoeken.

Drie jaar tevoren had Hugh Mulzac een sollicitatie ingezonden bij de War Shipping Administration, waarbij hij al zijn kwaliteiten als scheepsofficier had opgesomd, maar hij had er nimmer iets van gehoord. Thans besloot hij net zo lang aan wal te blijven, tot hij in zijn eigenlijke kwaliteit zou kunnen uitvaren, als kapitein van een schip. Hij hernieuwde zijn sollicitatie bij de W.S.A. Hij ging methodisch van het ene kantoor naar het andere van de scheepvaartmaatschappijen in New York, totdat er bij elk daarvan een sollicitatie van hem lag. Daarna wachtte hij, terwijl de maanden voorbij gingen.

Van tijd tot tijd herhaalden de kranten de oproep van de W.S.A. aan gediplomeerde officieren aan de wal en verzochten hen zich aan te melden voor de zeedienst. Dit waren de dagen, dat de Nazi's en de Japanners onze schepen sneller lieten zinken dan wij ze konden bouwen. Het uitvaren van vele schepen werd vertraagd door het gebrek aan officieren. Ongediplomeerde mannen — bootslieden, volmatrozen en oliemannen — werden aangemonsterd als dienstdoende stuurlieden en machinisten. Kapiteins waren het schaarst van alles. Oude zeekapiteins, die al diep in de zeventig waren, werden uit de behagelijke havens hunner rust weggehaald en gedwongen om schepen te besturen onder heel wat gevaarlijker en inspannender omstandigheden dan die, waarmee zij in hun jeugd te maken hadden gehad. Maar temidden van dit tekort aan mannen, geschapen door een oorlog ter verdediging van onze democratische rechten veroordeelden anti-democratische practijken een man als kapitein Mulzac tot de wal.

Ten slotte was er al de druk, die het Nationale Neger Congres, de National Maritime Union, de Landelijke C.I.O. en de neger-pers konden uitoefenen toe nodig om de ketenen der discriminatie te verbreken, die niet alleen kapitein Mulzac, maar ook tal van andere gediplomeerde neger-scheepsofficieren werkloos aan de wal hielden. De tussenkomst van president Roosevelt zelf en van zijn Comité voor Fair Employment Practice waren uiteindelijk nodig voor de situatie was opgelost.

Kapitein Mulzac en de leden van een protestcomité van het Nationale Neger Congres werden door kapitein Edward Macauly, plaatsvervangend administrateur van de War Shipping Administration in Washington ontvangen. Nadat hij de lijst van kapitein Mulzac's diploma's en getuigschriften had bestudeerd, schudde hij het hoofd.

„Ik kan er maar één verklaring voor vinden", zei Kapitein Macauly, „U bent het slachtoffer geworden van rang-discriminatie. Wij zullen er een eind aan maken. Binnen een paar weken laten we aan de Westkust een Libertyschip van stapel lopen. De naam ervan zal zijn s.s. Booker T. Washington. U zult van dit schip de kapitein worden, mits U voldoende gekwalificeerde neger-zeelieden bijeen kunt krijgen om een bemanning te vormen.

„Moet ik varen met een bemanning, die geheel uit negers bestaat?" vroeg Kapitein Mulzac.

„Is dat dan niet hetgeen jullie verlangen?"

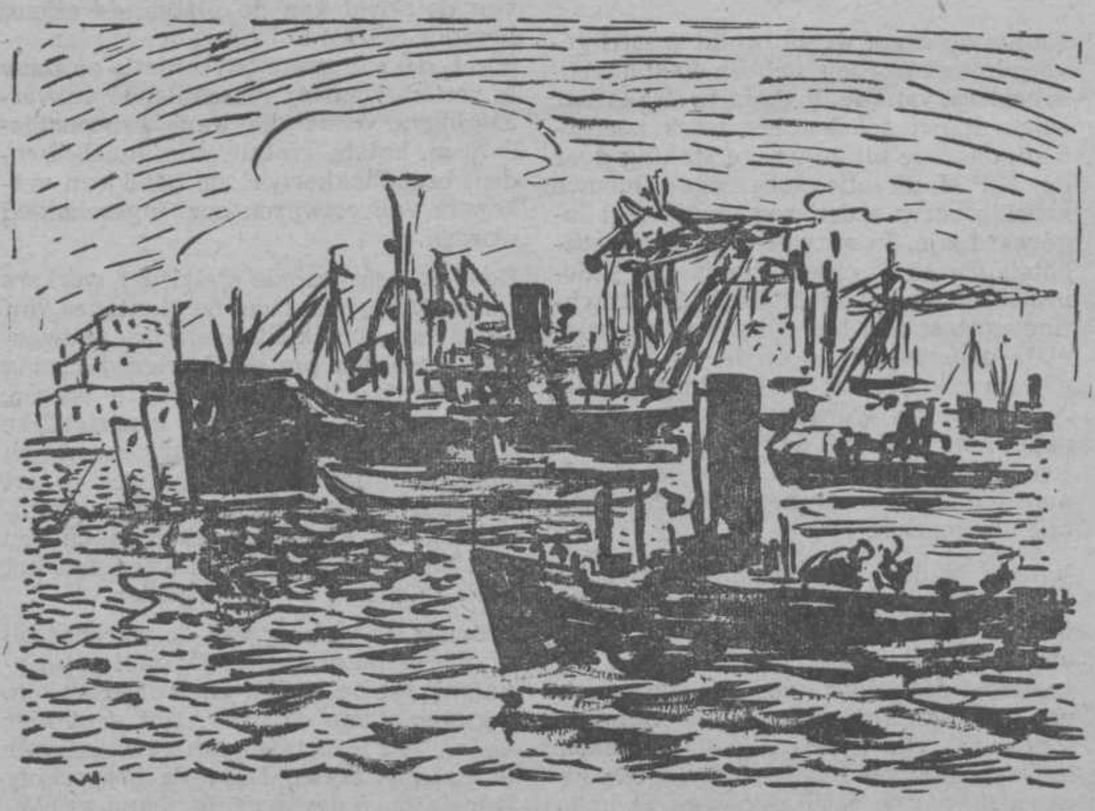
„Nee", zei Kapitein Mulzac, „Alles, wat wij willen is een kans om overeenkomstig onze rang te varen. Wij verlangen geen rassenscheiding. Als de Booker T. Washington een Jim Crow schip moet worden, wil ik er geen meester op zijn".

Kapitein Mulzac hield aan dit punt vast en hij verkreeg de toestemming van de WSA tot het door hem voorgestelde „experiment".

Toen het s.s. Booker T. Washington op 15 October 1942 in Los Angelos zijn orders kreeg waren de meeste officieren negers, omdat er zo velen aan wal waren en dit hun eerste kans op een schip was. Het ongediplomeerde personeel echter was ongeveer gelijk verdeeld tussen negers en blanken. Na het succes van de Booker T. Washington voeren nog drie andere schepen onder bevel van negerkapiteins uit en de barrières vielen ook elders, zodat er thans vele negers varen als stuurman ,machinist, purser en radio-telegrafist op schepen, waar zij wellicht de enige leden van hun ras zijn tussen de officieren.

Er is nimmer enige poging gedaan om een vaste verhouding tussen blanken en negers op de Booker T. Washington te handhaven, en de samenstelling van de scheepsbemanning heeft van reis tot reis gewisseld. In de laatste groep waren alle rassen der mensheid vertegenwoordigd — 25 waren er van Kaukasisch ras, 17 negers, 2 Maleiers, 1 Mongool en 1 Amerikaanse Indiaan. De inheemse blanken komen van Georgia, New York, Californië, Pennsylvanië, Illinois, Ohio, Puerto Rico, West Virginia, Missouri en Massachusetts. De inheemse negers komen uit Georgia, Massachusetts, New York, Louisiana, Alabama, Virginia, Californië, Zuid-Caroline, Tennessee en de Virginische eilanden. De vreemdelingen onder ons komen uit Canada, de Philippijnen, Griekenland, Honduras, Schotland, Brits West-Indië, Peru, Engeland, België en China. Wij zijn zwarten, gelen, roden en bruinen... mannen van Noord, Midden, en Zuid-Amerika..... mannen van Azië en Oceanië... mannen van Europa... mannen, wier voorvaderen kwamen uit Afrika. In heel mijn leven, dat mij in zeer verschillende menselijke situaties heeft gevoerd, ben ik nimmer lid geweest van zulk een harmonieus team.

Kapitein Mulzac geeft les aan zijn navigatieklas op het shelterdek, dat „chips" Reed heeft veranderd in een schoollokaal, met een schoolbord, banken en lessenaars, die aan de zoldering zijn opgehangen. De schipper heeft een lange som op het bord geschreven betreffende het azimuth en de hoofden puzzelen er over — het blonde van Jim Youngdale, de geschutscommandant van de marine; het krullige van Ted, de gewone zeeman — alle hoofden puzzelen er over. Iedere avond na het eten hebben wij school — stoomvaartkunde, wiskunde, koken en braden, radio, hygiëne en eerste hulp, zeemanschap — een scheepsvergadering of een bijeenkomst over wereldproblemen en vakbeweging. De kapitein geeft af en toe zowel op de cursus in koken en bakken, als op die in navigatie, les. Op Kerstmis stroopte hij de mouwen van zijn overhemd op en maakte zelf de plum-pudding en mengde de pikante saus. Het was de beste plum-pudding, die je ooit geproefd hebt. En hij bakte een geweldige cake voor een Kerstmispartij in zijn kwartier. Hij had wijn en vermouth er bij. Het deed ons vergeten hoever wij van huis waren en hoe spoedig wij die haven zouden verlaten om onze route te vervolgen, met troepen en lading voor de invasie.

ONS CABARET AAN HET WERK

Een verward interview, dat ons nog nieuwsgieriger maakt

Om het G.B.-cabaret bezig te zien aan de voorbereidingen van het nieuwe programma, moesten wij in een oude schuur zijn, had men ons gezegd. Daar repeteren ze.
Wij er naar toe, omdat wij wilden weten wat wij in het komende seizoen van ons cabaret kunnen verwachten. Daar zal u ook wel benieuwd naar zijn. Want als u het vorige programma hebt gezien, bent u, net als wij, nieuwsgierig wat het nu weer zal brengen.
En wie het G.B.-cabaret tot nu toe gemist heeft, zal er wel al zoveel van gehoord hebben, dat hij er deze keer bij wil zijn.
In het tweede seizoen trok ons G.B.-cabaret al veel meer bezoekers, dan de eerste keer en wij zouden ons hard moeten vergissen als er dit jaar weer niet duizenden bijkwamen.
Want waar je ook komt, in Noord of Zuid, in Oost of in West Nederland, in steden en in dorpen, ja zelfs over onze grens: de voorstelling van het G.B.-cabaret was er een succes. Een vrolijke en opwekkende gebeurtenis in het arbeidersleven, waarbij onze artisten tussen alle geestigheden door altijd weer kans zien om de mensen op te wekken en nieuwe kracht te geven in hun moeilijkheden en in hun strijd.
Dat kunnen zij, omdat zij er zelf zo enthousiast midden in staan. Zij weten ons te treffen en te bezielen, omdat zij bij ons horen, arbeiders zijn met de arbeiders.

Wie daar aan twijfelt had ze moeten zien in die schuur.
Eerst dachten wij dat wij verkeerd waren. Wij hoorden hameren, vijlen, zagen en gerommel van zinken platen, geluiden die je wel verwacht van een metaalbedrijfje, maar niet van repeterende cabaret-artisten.
Er galmde echter ook een tweestemmig lied naar buiten en daarin herkenden wij toch stemmen, die bij Gemengde Berichten horen.
Zij waren het ook, maar zij hamerden, vijlden, zaagden, zongen en hadden het zo druk met hun zink, dat zij nauwelijks opkeken toen wij binnen kwamen.
— Wij dachten dat jullie aan het cabaret bezig waren —
— Zijn we ook —
— Julie lijken anders meer op metaalbewerkers —
— Zijn we ook — zei Jan.
— Ik zit weer in mijn oude vak — zei Cor.
— Ber zijn schuld — voegde Wim er aan toe en hij liet ons de blaren in zijn handen zien.
— Wat moet dat worden? —
— Ja — zeiden ze alle drie, maar Ber vroeg — waarvoor wou je dat weten? —
— Nou, voor een artikel. Wij willen alvast van het nieuwe programma vertellen —
— Wij hebben het erg druk. Er is nog zo ontzettend veel te doen. Wij zijn eigenlijk al maanden bezig. Wat zeg ik? Verleden jaar praatten wij al over ideeën voor dit programma. Maar vóór alles voor elkaar is.....! Hoe dichter je bij de première komt, hoe meer werk komt er los —
— Als je de volgende week komt, zijn we decor-schilders —
— Ja, dat moet ook nog gebeuren. Wij hebben het te druk om te praten. Wij hebben nog maar een maand. Wat moet je nu van zo'n nieuw program vertellen als je nog midden in de drukte zit? —
— Wij wilden toch wat weten. Komt er wat nieuws? —
— Tini van Leer —
— Een uitbreiding van de troep dus? —
— Ja, een actrice er bij —
— En? — vroegen wij.

Ze knikten allemaal met zoveel overtuiging, dat wij dadelijk hebben aangenomen, dat het jongste lid van ons cabaret een waardevolle aanwinst is.
— Wat gaat ze doen? —
— Meespelen, meezingen, meehelpen en een goede monoloog. De samenstelling van de troep wordt ook veel gunstiger. Uut is nu niet meer zo „vrouw alleen" tussen al die mannen. Zo kon het wel aan hoor, maar er kon best een vrouw bij. En Tini is er blij mee. Ze heeft in verschillende cabaret-ensembles gewerkt, maar had al lang haar zin gezet op ons groepje. Daar hoort ze bij, weet je —
Dat is duidelijk. Zo'n collectieve groep kameraden als ons G.B.-cabaret breidt alleen uit met iemand die er bij hoort.
— Prachtig — zeiden wij dus, — en wat komt er nog meer? —
— Nou, eh..... — zei Cor al vijlende, — wij natuurlijk —
— Cor gaat zingen — verklapte Jan.
— En Jan wordt agent van de geheime dienst — vertelde Wim.
— En Wim kapper — voegde Ber er aan toe.
De verdere uitleggingen, die wij toen met moeite kregen stelden ons gerust. Wij zullen de accordeonsoli niet missen en wij kunnen ook weer rekenen op een vermakelijk — en heel ander — college van onze beminde professor Burger. De „manke vergelijkingen en kreupele rijmen", die ditmaal aan Cor zijn rake humor zijn ontsproten, zullen door Sijmen niet gezongen worden. Het zingen blijft in de eerste plaats aan Uut en Ber, die — wij zouden het niet anders willen — natuurlijk weer met nieuwe liedjes komen.
Wat goed is blijft, zegt het spreekwoord en de populaire figuren, waar wij door de G.B.-voorstellingen aan gehecht zijn, laten ons ook nu niet in de steek.
Maar behalve dat, zal het een genoegen zijn om barbier Burger te zien zepen en scheren, en een sensatie om Cor als solozanger bloedige ballades te horen plegen, met Uut als zijn zigeuner-ega. En Ber schijnt om een of andere reden een oude politiehelm nodig te hebben. Jan wist al een goed model snor voor zichzelf, zei hij. En ze moesten allemaal nog overalls hebben ook.
— Is het gehele programma al klaar? — vroegen wij, om meer te horen.
— Wij hebben dit jaar een prachtige pauze — zei Wim.
— En een goed slot — zei Cor.
— Cor schreef een beste proloog — zei Ber.
— Nou — zei Jan — dan zijn we er —
Wij geven deze gesprekken weer om u een indruk te geven hoe moeilijk het is om van zagende, kloppende, knippende artisten het nieuwe programma aan de weet te komen.
— Waar zijn Uut en Tini eigenlijk? —
— Gordijntjes kopen met rooie ruitjes — zei Ber.
— Of blokkies — zei Cor — en weet jij misschien aan een kleermakerspop te komen? —
— Als je nog even wacht, zie je Lammert ook nog — zei Wim, misschien kun je die beter interviewen. —
— Lammert zou de soldeerbout brengen — verduidelijkte Jan — en zijn auto krijgt een nieuwe carosserie, eentje van hout. Een moordwagen wordt het nou. —
— Ja maar, dat ziet het publiek toch niet. Wij wilden weten hoe het programma wordt. Wordt het nog beter dan verleden jaar? —
— Dat zal de examencommissie wel uitmaken. —
— De examencommissie? —
— Honderd examencommissies op zijn minst. En in elke zaal waar wij komen, zitten honderden examinators. En die maken uit hoe zij het programma vinden. Als zij het goed vinden („afkloppen" zei Cor) dan laten zij ons dat wel weten. Dat hebben wij gelukkig bij ondervinding. Want het laatste seizoen was wat dat betreft geweldig. Het werkt zo fijn als het inslaat. En dat is dan het doel waarnaar wij streven. —
— En dat zink? —
— Schaduwen van heden en verleden. — Erg duidelijk was dat antwoord niet.
— Iets geheel nieuws — zei Wim.
— Je kan gerust een prijs uitloven voor iedereen die bewijzen kan dat hij het zo al eerder heeft gezien — voegde Jan er aan toe.
— Nou, en dan komen wij allemaal aan de lus in de bus...
— En brave Henderik, en het klokkie van opa...
— En het journaal, en wij spelen allemaal Geen Politiek...
— Dan zijn we er zeker —
— Dat meisje van veertien nog, en misschien die echte conferencier in rokcostuum, en...—
— We zingen van Gemengde Berichten — zei Cor.
— Nu hebben wij gehoord, dat het programma De Wekker heet. Waarom? —
— Omdat er een wekker in voorkomt — zei Wim.
U ziet hoe lastig het is om alles aan de weet te komen. Wij hebben tenslotte begrepen, dat de wekker er is om de slapers wakker te roepen als de nieuwe dag aanbreekt. Het G.B.-cabaret wil, door alle fantasie en vrolijkheid heen, zo'n wekker zijn. Dat wij u niet méér kunnen vertellen is misschien wel goed. Het nieuwe programma blijft op zo'n manier een verrassing. Maar dan een prettige en heel goede verrassing, die u niet mag missen. Want nooit en nergens krijgt u de kans om voor zulke geringe kosten een cabaretprogramma te genieten, dat zo goed, zo fris, zo waar en zo strijdbaar is als ons G.B.-cabaret.
Ons land kent geen tweede groep artisten, die met een dergelijk enthousiasme en overgave uitsluitend werkt voor de arbeidersklasse. Het G.B.-cabaret is uw cabaret.
Zorgt dat u er bij bent als zij komen.

MASSALE STRIJD DER INDONESISCHE WERKERS

Ondanks nieuwe koloniale wetten

De enorme strijd der Indonesische werkers heeft reeds vele successen opgeleverd. Om te proberen deze strijd te breken hebben de koloniale heren vóór de oorlog een wet uitgevaardigd, die vooral gericht was tegen de stakingen, welke in 1923 en de jaren daarna over de gehele Indonesische Archipel zijn uitgebroken.

In het kort betekende dit stakingsverbod, dat de Indonesische werkers, die een loon verdienen van 5 à 7 cent per dag, niet voor hun rechten mochten opkomen. Thans is opnieuw in het tegenwoordige „vrije" Indonesië een stakingsverbod ingevoerd. Ook nu willen de autoriteiten dus een ieder, die zich niet aan de „spelregels" houdt, straffen met een gevangenisstraf van ten hoogste 1 jaar of een geldboete van ten hoogste *f* 10.000.

Dit stakingsverbod is tot de vitale bedrijven beperkt. Gezien het feit, dat alle grote en vitale bedrijven in handen zijn van buitenlandse kapitalisten, betekent dit verbod dus het behartigen van de imperialistische belangen.
Maar de Indonesische werkers hebben reeds hun krachten in de strijd gemeten. Geleerd ook uit de ervaringen van hun makkers in andere landen, weten zij, dat zij door hun eensgezinde macht niet kunnen worden verslagen.

En als de daad, welke bij dit woord gevoegd moet worden, hebben 4000 havenarbeiders van de K.P.M. te Makassar enige dagen geleden het werk neergelegd, daar de bij de vorige staking door de K.P.M.-directie toegezegde nieuwe arbeidsvoorwaarden nog steeds niet ingevoerd zijn. In antwoord op de massaontslagen te Surabaja heeft de Indonesische vakcentrale SOBSI haar krachtige protest aan het adres van de koloniale ondernemers doen horen en deze gewaarschuwd, dat er krachtige maatregelen zullen worden genomen. Daarnaast hebben de bij de SOBSI aangesloten bonden reeds hun duidelijk standpunt ten aanzien van het stakingsverbod zelf uiteengezet.

Verder is de grote staking van ruim 750.000 plantage-arbeiders, welke vier weken geleden is uitgebroken, nog steeds aan de gang. Reeds hebben wij gemeld, dat door de enorme druk van de plantage-arbeiders de administrateurs van verschillende streken in Oost-, Midden- en West-Java gedwongen zijn, om de eisen der werkers in te willigen. Thans duiden de laatste berichten er op, dat nog vele ondernemingen in West-Java overgegaan zijn tot inwilliging van de *f* 3.— loonsverhoging.

In verband met en ter ondersteuning van de strijd van de plantage-werkers heeft de SOBSI te Priangan een plan opgezet, om een grote boycotactie op touw te zetten, waarbij verschillende vakverenigingen, zoals die van transportbedrijven, hotels, restaurants, huisbedienden, broodbakkerijen, de bond van verkopers van eetwaren enz. ingeschakeld worden.

Door de eensgezinde strijd der werkers zijn de werkgevers van de plantages van Sumatra's Oostkust eveneens gedwongen geworden om de 7-urige werkdag (de 40-urige werkweek) in te voeren. Verder is het door deze gezamenlijke strijd der plantage-arbeiders van Atjeh gelukt, om het militair ingrijpen — dat op aandringen van de buitenlandse kapitalisten tot stand is gekomen en ten doel heeft om de stakers weer aan het werk te zetten — te verijdelen.

Voort is de staking van de werkers bij de olieraffinaderijen te Djambi (op Sumatra), die op 19 Juli j.l. is uitgebroken, nog steeds aan de gang. Het gaat hier o.a. om het uitbetalen van de lonen over de stakingsdagen. Daar de bespreking over de lonen der werkers in andere oliebedrijven van werkgeverszijde plotseling op 6 September afgebroken is, werd het plan opgevat om deze staking tot de oliebedrijven van Palembang en Pladju uit te breiden.

Overigens hebben 200 werkers bij de drukkerij te Kudus (Midden-Java) eveneens het werk neergelegd, daar hun looneisen niet zijn ingewilligd.

Tenslotte hebben de werkers bij de batik-industrie besloten, om alle bestaande vakbonden in deze bedrijfstak — met 11.000 leden — te fuseren tot één grote vakorganisatie, en zich bij de SOBSI aan te sluiten. Dit laatste is een bewijs te meer, dat de Indonesische werkers begrepen hebben, dat slechts eenheid van actie de beste waarborg is voor succes in hun gigantische strijd. De strijd voor een beter bestaan, de strijd tegen de koloniale en feodale heerschappij, de strijd tot vernietiging van het stakingsverbod en alle andere koloniale wetten.

Of al deze wetten door de imperialisten met behulp van de Sukarno-Hatta-kliek of met behulp van de reactionnaire Natzir-regering tot stand zijn gekomen, dat doet er niet toe. De werkers weten wel hun ware vrienden te vinden. De Indonesische boerenmassa in het bijzonder en daarnaast alle anti-imperialistische krachten in en buiten Indonesië, dat zijn hun ware vrienden. En steunende op eigen krachten en vertrouwende op de onvoorwaardelijke steun van het wereldproletariaat, met aan het hoofd het Wereldvakverbond, gaan zij daarom een zekere toekomst tegemoet, waar werkelijke vrijheid, vrede en geluk verzekerd is.